

Het is een keer genoeg

Het Combiteam Aanpak Facilitators van de Belastingdienst gaat inmiddels al meer dan een jaar gebukt onder onjuiste aantijgingen en beschuldigingen. Dat gebeurt vooral in de media en door enkele politici. Het ergste daarbij is dat onze vertegenwoordigers zich tot op heden niet geroepen heeft gevoeld om dit geargumenteerd tegen te spreken. Niet te stil te staan in de zoektochten door de eigen werkgroep. Omdat niemand onze kant van het verhaal vertelt, doen we dan nu dat maar zelf. Wij vinden dat onze collega's daar recht op hebben.

Toen er vanaf 2018 vragen kwamen vanuit de Kamer over problemen bij een dossier bij Toeslagen werd het combiteam, maar ook een aantal hoofdopelers in het Toeslagendossier over de periode waarover de vragen werden gesteld (2018-2016) niet gevraagd om een toelichting, reactie of om uitleg. Het combiteam heeft met iedere ogen aangezien dat de beeldvorming steeds verder negatief werd, waarin de naam van het combiteam steeds verder te probeert is gepoogd. Het absolute dieptepunt was dat vlak voor het einde van 2018 in de media zelfs werd gesteld dat het onderzoek CAF 11 onder valse voorwendselen zou zijn oekast. Dit is voor het team HET moment geweest om zichzelf in het dossier te knikken en ons raad te geven te zetten wat het verloop is geweest van de zogenaamde CAF 11 zaak. Hiermee is in Den Haag weinig gedaan. Op de themapagina van de Belastingdienst (zie beeldkrans) wordt tot op de dag van vandaag slechts gemeld dat de aanleiding voor het onderzoek was gelegen in GGD rapporten. Die waren er ook. Maar er zijn aanmerkelijk meer redenen geweest om deze zaak nader te gaan bekijken. Zo was sprake van een hoge mate van opvang in familiesfeer (hoger risico) en werden verhoudingsgewijs veel hoge urn geïmmd. Daar naast was er een melding op de website van een gastouderbureau dat wegens fraude werd onderzocht door de RIOD dat men verwees naar het gastouderbureau dat nu bekend staat als de CAF 11 zaak als de plaats waar men terecht kon. In het rapport van Donner wordt dit overigens ook genoemd. Men bespreekt daar letterlijk [redacted]

Kortom, er was bij CAF 11 meer dan voldoende aanleiding om in de actualiteit te gaan kijken bij een aantal gastouderbureaus. Er zijn in 15 gevallen ook voor noder onderzoek. Uit de waarnemingen ter plaatse bleek dat in 7 gevallen de opvang al gedurende langer tijd was gestopt, terwijl de toeslag aanvraag nog doorliep. Bij 5 gevallen bleek dat er concrete aanvullingen waren dat er onjuiste urnen werden aangevraagd, bijvoorbeeld omdat de urnen staan al voor het hekken waren voor ingewilligd, al maanden niet waren ingewilligd of een verzuimverordening daar van ter plaatse ontbrak. Kortom, er was voldoende bewijs dat duidelijk iets mis was, dus van het feit dat door de [redacted] van deze actualiteitsbeoordeling werd geconstateerd dat er in veel gevallen op het moment van de waarneming geen doodverlekkende opvang van kinderen plaatsvond. Deze bevindingen zijn teruggekoppeld aan Toeslagen. Bij Toeslagen is beslist wat er met deze dossiers van de individuele ouders verder zou moeten gebeuren.

Dat brengt ons bij het volgende punt: Als je de mediamaat geloven is het CAF team voor Toeslagen zaken zelfstandig aan de haal gegaan en heeft het team de beslissing genomen. Dat is onjuist, wat nu ook eenvoudig bevestigd wordt door het ADR rapport en in veel mindere mate door de commissie Donner. Zaken waar het combiteam naar werd gezicht te kijken werden geëscandeerd door en bij Toeslagen zelf. De commissie Donner stelt dat wij ook eigen zaken op hebben gesteld, maar dat was niet mogelijk. Het Combiteam kon dus niets constateren, omdat dit ook door ons voor Toeslagen. Het als Toeslagen een zaak aanroep en daarbij cijfers aanleverde over de populatie kon het CAF team aan de slag. Dat de tussentijdse Donner dijk wijlt kan dus het feit dat de heel veel over ons schijven, maar nog nooit met ons gesproken hebben. Hoer en vrede hoor is niet volstrekt niet toegestaan.

De passage in het rapport van Donner bij 5.2.2. is geheel onjuist. Daar staat als voorbeelden dat de sinds midden 2018 van CAF onderzoek die betrekking heeft op toeslagen alleen met instemming van Toeslagen kan worden genomen. Toen kwam er tergend. Een jk in november dit dat het aan ons zou liggen dat het voorkomen fruit ging en er nu betere controle zou zijn omdat Toeslagen het voor het zeggen heeft. Wat een onzin! Ieder CAF onderzoek vanaf de aanvang in 2015 kon alleen maar als Toeslagen daar een opdracht voor zat. Dat is altijd zo geweest.

Verder hebben we grote moeite met het 1 op 1 aan elkaar verbinden van de CAF werkwijze aan vooringenomenheid. Het CAF ging niet persever fraude (het is een toezicht team) en kon in de actualiteit heel snel vaststellen of er sprake was van degenen die er lagen wel of niet iets aan de hand was. In 2015 bijvoorbeeld staat in ons jaarverslag gewoonte opgenomen dat bij controle bij 7 van de 30 instellingen er per saldo nauwelijks iets aan de hand was. Dat is niet vooringenomen. Dat is controleren in de actualiteit en de verhalen naar risico's die er gelopen worden. Daar hield het CAF werk ook op, niet meer en niet minder. Onze rol in dit hele dossier was zeer beschuldigend, en alle publicaties (ook die van Donner) doen het tegenovergestelde vermoeden.

In alinea 5.3.2, staat devolgentie (on)in: "Het verklaart ook waarom bij een "gesaghebbende" instructie van het CAF-team om de betaling van voorschotten stop te zetten, geen van de uitvoerders zich heeft afgevaardigd op dat wel mocht". Dit is WEDEROM NIET WAAR! In de bespreking met de ADR, overigens de enige instantie die enige hoor en wederhoor heeft toegestaan, staat beschreven zoals het is. Het CAF-team droeg haar bevindingen over aan Toeslagen, waar werd beslist of er moest worden ingegrepen en zo ja wanneer en op welke wijze! Dit is bij de ADR bevestigd door zowel orzaker, als door een aantal bij Toeslagen werkzame personen in die tijd, waaronder de [redacted] [redacted] van het team handhavingssysteem. Opdat hielen konden niet door het CAF-team worden gegeven, alleen door Toeslagen zelf. Dat hier iemand bij betrokken was die tevens lid was van het CAF-team doet daarvan niets af. Instructies werden gegeven vanuit Toeslagen en niet vanuit het CAF-team. Wederom gebrek aan hoor en wederhoor.

De commissie Donner legt in haar rapport een directe link legt tussen mogelijke vooringenomenheid en de dossiers waarin Toeslagen zijn stopgezet zonder eerst individuele stukken te beoordelen. Deze passage instrueert op grond van alinea 5.3.2, dat het comitee team de beslissing ram en dus vooringenomen was en de rest van Toeslagen niet (meer). Dat is niet acceptabel. Het besluit om een zachte stop toe te passen of om wie dan ook maar te behandelen is een besluit van het comitee team, maar een besluit bij Toeslagen. Dat was altijd zo, en nog extra als het middel zachte stop werd in gezet. Wie wanneer werd uitgevraagd, op welke wijze dit gebeurde, hoe dit verder werd behandeld, welke zaken zijn toegekend en afgewezen, wat er in bezwaar en beroep is gebeurd is volstrekt buiten de scope van het CAF-team. Het zou ook vooringenomen kunnen zijn om kleine omzettingen te verslaan in alles terugbetalen. Maar ook dat was geen actie of beslissing waar het CAF-team bij betrokken was. Kortom: wie maakt het verhaal nu eens een keer zuiver, zoals het is?

Het CAF-team keek breed ook naar het fiscale aangeftegedrag van de facilitator en keek naar mogelijkheden om bevindingen te doen inzake de werkelijke actuele gang van zaken. Nadat de bevindingen in het veld waren gedaan, werden de bevindingen daarvan overgedragen aan de afdeling Toeslagen waar beslist werd wat er eventueel moet worden gedaan ten aanzien van het al dan niet uitvragen van individuele ouders. Het CAF-team heeft zich nooit bezig gehouden met de aanpak van individuele ouders en kon daar ook geen sprake van zijn. De commissie Donner geeft in zijn rapport aan dat het stopgezet is zonder individuele beoordeling van toeslagen bij individuele ouders lijkt te zijn besloten na de komst van het CAF-team en mogelijk vooringenomen is, maar heeft niet aan wie voor die aanpak van de zogeheten zachte stop verantwoordelijk is. Het rapport suggereert dat het comitee team de opties heeft gaten dat is onjuist.

Overigens dacht men bij Toeslagen op deze wijze uitvoering te geven aan de wet, die in artikel 23 Awir een aantal redenen omschrijft waarbij de betalingen zouden kunnen worden opgeschort. Een handelwijze die past in tijden van zwaaiaandacht voor fraudebestrijding. Het systeem kende echter geen opschortknop. Daarom is daar een proces bedacht om een soort zachte stop te introduceren. Wij begrijpen volkomen dat op het moment dat het licht viel op de fraudebestrijding staat de Belastingdienst wil voorkomen dat er bij twijfel nog gedurende langere periodes geld mogelijk onrechtmatig wordt uitgekeerd. Dat lijkt ons zelfs heel verstandig, ook nu nog. Hoe dan ook waren wij niet bevoegd daartoe te beslissen.

Iets nog even naar de CAF-11 zaak. Naast waarnemingen bij gasouders is verder tot 2 keer toe een bezoek gebracht aan het gasouderbureau. Per saldo zijn daar 8 dossiers bekeken, waarvan in 7 van de 8 gevallen concrete aanwijzingen zijn vastgesteld. De eerste waarnemingen zijn ingevuld die niet verantwoordelijk zijn voor de werkdagelijkse zaken. Dit is wederom omgegeven aan Toeslagen en tevens besproken met de eigenaar van het bureau, die enorm schrok van de bevindingen van de onderzoekers en duidelijk kerende hier in gebreke te zijn geweest. Hier is een verslag van opgenomen en in het dossier voorhanden. Kom van de vraag voor het comitee team was of deze facilitator in strafrechtelijke zin iets te verwijten viel. Dat was wel zo, maar keek zachtse beperken tot het mogelijk plegen van valschied in geschrifte. Op basis van de aantoonbaar onjuiste uitspraken, werden door het bureau jaar overzichten vervaardigd die werden verzonden aan ouders en ook aan Toeslagen. Eerder werd de beloning voor de facilitator niet anders, als gasouders/vraagouders teveluren schreven en konden wie ook niet aantonen dat deze facilitator zelf betrokken was bij het aanvragen van te hoge toeslagen. Daarom is deze zaak uiteindelijk niet aangemeld voor het strafrecht, omdat de enkele constatering van de valschied in geschrifte daarvoor te mager was.

Op basis van zowel de constatering in de waarnemingen ter plaatse als de bevindingen bij het bureau is vervolgens door Toeslagen besluiten om brieven te sturen aan de populatie die geregistreerd stond als gasouder bij het bureau. Het besluit wie op welke wijze wat zou moeten doen en bij het besluit om al dan niet voortijdig te stoppen is een besluit bij Toeslagen en een besluit dat niet genomen kon worden door het comitee team.

In Den Haag is behoorlijk met dit dossier geworfeld. Er zijn pogingen gedaan om het brandje zo klein mogelijk te houden en de bewindspersoon in het zadel te houden. De voormalig [] heeft deze strategie met ons gedeeld in gesprekken met het team en signaleert dit laatste ook in zijn brief aan de minister en noemt daarin ook de rol van het Kinderdepartement, waar hij vraagtekens bij plaatst.

Daarbij zijn een aantal strategieën gevolgd die – breken van uit ons perspectief – niet bepaald fris zijn.

1. Allereerst heeft men willen doen voorkomen dat deze hele problematiek zich alleen zou hebben voorgedaan in het dossier CAF 11 en toer dat niet meer houdbaar was, uitvlucht bij CAF zaken. Uit het rapport van Donner nu blijkt heel duidelijk dat de ambtenarij die gebreken is veel verder gelopen in voortdurend voortbrengen van strikter regeling van kinderen en kinderwinsten. Inhoudelijk. En het is onze interne bevestiging dat we nu nog meer steeds vol dat het hier gaat om de CAF zaken, waarmee dus wederom onze naam op een permanente wijze in negatieve context wordt geplaatst bij deze problematiek en in feite het beeld versterkt wordt als zou dit door de komst van het CAF team veroorzaakt zijn.
2. De voormalig staatssecretaris is door editeurs in Den Haag gedreigd om in de brief van 15 november 2019 aan de Kamer krachtig af te zetten van het comitee. Dit is de brief bij het WOB verzoek waar in alle nieuwsberichten van het CAF zonder enige screening naar buiten zijn gebracht en geheel niet gekend is of dit wel zo moest. In de nieuwsberichten staan nogal wat persoonlijke opvattingen, maar ook strategische en tactische informatie. Zaken die normaal gesproken zouden worden gekend. Deze berichten hebben niets met beleid of beleidsvoorbereiding te maken, maar waren bedoeld om onze leiding transparant te informeren over de activiteiten en waar we tegen aan liepen. In de brief van 15 november wordt door de staatssecretaris afgeleid gekomen van het team en worden passages uit de berichten naar voren gehaald die zonder enige vorm van hoor of wederhoor, of enige vorm van overleg naar buiten worden gebracht. In een eigen zijn het nieuws berichten. Alleen over de houding van de pers tot hoor en wederhoor, maar ook zeker het recht op bescherming voor de werkgever van hun werknemers, die niet meer of minder gedaan hebben dan het uitvoeren van het werk dat aan hen is opgedragen en waarover zeeziek is, vaak uit informatie hebben verstrekt aan hun meesters. We hebben tevens aanwijzingen dat het plagen van deze werknemers min of meer bewust heeft plaatsgevonden. Over onze gang van zaken hebben we alleen een brief gestuurd aan [] Na zijn vertrek hebben we dit stuk aangeboden aan de [] Enthier is een reactie van haar uitgebleven. Vervolgens hebben we de [] JHB Den afdeling van haar zijn uitgebleven bij de [] Toeslagen en belastingen die dit stuk ook hebben ontvangen. Per mail hebben we aangegeven dat de inhoud van deze brief beschouwd kan worden als een klacht hoe onze werkgever met ons omgaat. Behoudens mondeling begrip voor onze situatie, zijn we hier echter nog niet veel verder mee gekomen.

Zie bijlage 2 met de reactie van het CAF team op de brief van de staatssecretaris van 15 november 2019.

De nuance die nu enigszins is aangebracht door de rapporten van de ADR en de commissie Donner zijn daarom niet genoeg om het ook om te zetten in dat wij het niet ervaren. Het gaat zeker ook over de toewijding van de werkgever aan dit proces (niet goed begrepen) dat wij ons onrecht vermaken zijn, het gebrek aan hoor en wederhoor, de ongelijke situatie, de foutieve besluiten over CAF die maar blijven doortrekken als niemand en deze eens een keer tegensprekt, over het feit dat er geprobeerd is de hele affaire bij toedagen te oepelen tot de zogenaamde CAF zaken, terwijl men al maan weet dat dit niet het probleem is en dit veel breder is etc. Bovendien is het raar dat in alle gesprekken met iedereen die ons aan tafel krijgt wordt aangegeven dat men ons snapt en onze pijn voelt, maar dat niemand dit kennelijk in officiële zin durft te bevestigen. Zo hebben we oude en nieuwe leiders met ons gesproken en is dat nooit genoemd in enig weekbericht. Alsof we besmet zijn.

PS. Het aantal dossier dat door Donner genoemd wordt als dossiers waar mogelijk eveneens vooringenomenheid zou kunnen spelen, bevatten een aantal dossiers met veel correcties die strafrechtelijk zijn aangepakt. De stoppositie van de betaling zou dus heel goed terecht kunnen zijn.